

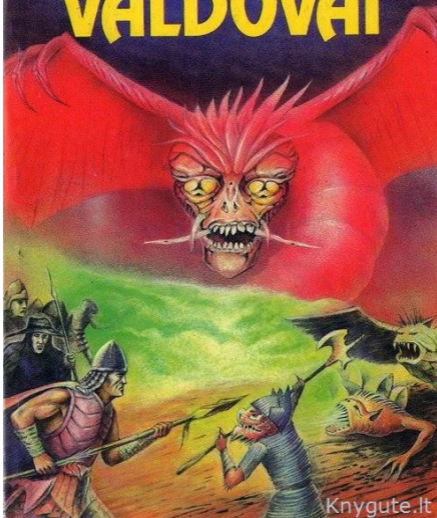

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

15

Michael Moorcock

KALAVIJŲ VALDOVAI

Michael Moorcock
KALAVIJŲ VALDOVAI
Fantastiniai romanai

Metęs mirtiną iššūkį Chaoso ordoms,
Korumas Džailinas Irsis, Princas
Raudona Mantija, žengia pro Vartus
tarp Sferų, plaukia Balsų ežeru bei
Laiko jūromis, aplanko Miestą
Piramidėje bei Kraujo pilį, kaunasi su
Bedugnės žvėrimis, Šuns ir Lokio
armijomis, kad galų gale stotų į
lemiamą mūšį su Kalavijų Valdovais,
užgrobisiais tūkstančius pasaulių.

Iš anglų kalbos vertė JOLANTA KOROLKOVAITĖ
Serija Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

15 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Michael Moorcock

THE QUEEN OF THE SWORDS

THE KING OF THE SWORDS

London, Mayflower, 1972

Viršelis dailininko Audrio Šimakausko

Copyright © by Michael Moorcock, 1972

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 1994

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

Turinys

KALAVIJŲ KARALIENĖ

KALAVIJŲ KARALIUS

KALAVIJŲ KARALIENĖ

Įžanga

Tais laikais buvo šviesos vandenynai ir miestai danguje, ir laukiniai bronzos paukščiai. Aukštesni už pilis maurojo ir baubė raudoni galvijai. Juodose upėse nardė šaižiai ūkaujančios smaragdo būtybės. Tai buvo laikai dievų, su visa savo galybe nužengusių į žemę; milžinų, klaidžiojančių vandenyse; tamsiųjų jėgų laikai ir beminčių dvasių, kurias iššaukti galėjo liguista sąmonė ir kurios išnykdavo, tik gavusios savo siaubingą kruvinąją auką; magijos, šmėklų, kintančios gamtos, beprotiškų paradoksų, išsipildančių sapnų ir realybe mintančių košmarų laikai.

Turtingi įvykių ir niūrūs laikai. Kalavijų Valdovų laikai. Laikai, kada geso dviejų amžinų priešų, vadagų ir nadragų, civilizacija.

Laikai, kuomet atsirado Žmogus, baimės vergas, nežinąs, jog labiausiai jis bijo savęs. Ir tai buvo lygiai taip pat juokinga, kaip ir visa kita, susiję su Žmogumi (kuris anuomet savo giminę pavadino mabdenais).

Mabdenai gyveno trumpai ir greitai daugino-

si. Amžių tėkmėje jie paplito vakariniame žemyne, kuriame ir atsirado, tačiau dar šimtmetį ar du per savo prietaringumą nesiuntė laivų į vadagų ir nadragų žemes. Bet štai, nesulaukę deramo dėmesio, mabdenai įsidrąsino. Juos graužė pavydas senosioms rasėms; juos svilino įniršis.

Vadagai ir nadragai nieko neįtarė. Daugiau kaip milijoną metų gyveno jie planetoje, kurioje dabar, atrodė, pagaliau įsiviešpatavo ramybė. Jie buvo girdėję apie mabdenus, tačiau telaikė juos nauja gyvūnų rūšimi. Senu įpročiu vis dar skersakiuodami vieni į kitus, vadagai ir nadragai kiauras valandas gilinosi į abstrakcijas, svarstė, mąstė ir kūrė meno šedevrus. Išmintingos, kupinos vidinės ramybės senosios rasės negalėjo patikėti, kad pasaulyje bręsta permainos. Ir todėl, kaip tai visada būna, nepastebėjo jų grėsmingų žingsnių.

Seni priešai nesikeitė žiniomis, nors paskutinio jų mūšio gaisrai išblėso prieš daugelį šimtmečių.

Vadagai gyveno pavienėmis šeimomis pilyse, išsimėčiusiose po visą kontinentą, kurį jie pavadino Bro-an-Vadagu. Šios šeimos nepalaikė tarpusavyje jokių ryšių, nes vadagai jau seniai buvo praradę bet kokį polinkį kelionėms. Nad-

ragai gyveno miestuose, išaugusiuose į šiaurės vakarus nuo Bro-an-Vadago tyvuliuojančios jūros salose. Jie taip pat nemėgo bendrauti, netgi su savo artimaisiais. Abi rasės tarėsi esančios nepažeidžiamos. Ir abi jos klydo.

Atsiradę žmonės dauginosi ir plito po visą pasaulį kaip maras.

Šis maras naikino senąsias rases, kur besutikęs jas savo kely.

Žmogus sėjo ne tik mirtį, bet ir baimę. Jis apgalvotai vertė senąjį pasaulį į griuvėsių ir kaulų krūvas. Pats to nesuvokdamas, jis tiek privirė košės, jog visų nelaimių masto nesugebėjo aprėpti nė Didžiųjų Senujų Dievų protas.

Ir Didžiuosius Senuosius Dievus taip pat nusmelkė baimė.

O Žmogus, baimės vergas, įžūlus dėl savo nemokšiškumo, klupinėdamas tęsė juodus darbus. Jis buvo aklas savo niekingų tikslų iššauktoms negandoms. Be to, Žmogus turėjo ribotus pojūčius ir nesuvokė Visatos didybės. Tuo tarpu vadagai ir nadragai galėjo regėti bei pasiekti svetimus pasaulius, jų pavadintus Penkais Matmenimis. Tačiau jie žinojo esant bei mokėjo naudotis ir kitais nesuskaičiuojamais matmenimis - ne tik šiais Penkais, ku-

riais skrieja mūsų Žemė.

Atrodė siaubinga neteisybė, kad šios išmincingos rasės turi žūti nuo nevykėlių mabdenų, dar beveik gyvūnų, rankos. Tai priminė plėšrių grifų puotą ir kivirčius prie pakirsto jauno poeto, kuris, draskomas jų, sustingusiu žvilgsniu grimzta į nebūtį, savo žudikų nesuprastas, nepripažintas ir neįvertintas.

- Jeigu jie brangintų tai, ką pavogė, jeigu suvoktų, ką sunaikino, aš nusiraminsčiau, - pasakė vienas senas vadagas pasakojime "Paskutiniai rudens gėlelė".

Tai buvo siaubinga neteisybė.

Sukūrusi Žmogų, Visata išdavė senąsias rases.

Tai buvo amžina ir, deja, neišvengiama skriauda. Gyva būtybė gali suvokti ir mylėti Visatą, tačiau Visata negali suvokti ir mylėti gyvų būtybių. Ji nemato skirtumo tarp įvairių gyvybės formų. Jai - visos lygios. Nė viena nenusipelno ypatingos malonės. Visata, apsiginklavusi materija ir kupina kūrybinių galių, kuria. Ji negali valdyti tų, kuriuos sukuria, ir jos sukurtieji negali valdyti Visatos (daugelis tik apgaudinėja save, manydami priešingai). Tam, kas keikia jos kurinius, Visata kurčia.

Tas, kuris kovoja su ja, bando sunaikinti nesunaikinama. Tas, kas gniaužia kumščius, grūmoja akloms žvaigždėms.

Tačiau tai nereiškia, jog Visatoje neliko nieko, kas kautųsi už teisybę ir bandytų įveikti neįveikiama.

Tokių būtybių visuomet bus, ir tarp jų atsiras nemaža išminčių, kurie nepanorės tikėti Visatos abejingumu.

Princas Korumas Džailinas Irsis - vienas iš jų. Bene paskutinis rasės palikuonis, jis buvo pramintas Princu Raudona Mantija.

Ši kronika byloja apie jį.

Pirma knyga

kurioje princas Korumas sutinka poetą, išklauso pranašystę ir galvoja apie kelionę

Pirmas skyrius

TAI, KĄ KLAJOJANTIS DIEVAS IŠMETĖ KAIP NEREIKALINGA

Žydras vasaros dangus, atsispindėdamas jūros gelmių veidrody, atrodė tamsiai mėlynas; saulė nuauksino medžių lapus, sušildė žalias uolų atšlaites ir nutvieskė baltus ant kalno viršūnės stūksojusios pilies mūrus. O gyveno šioje pilyje du įsimylėjęliai: Korumas Džailinas Irsis, Princas Raudona Mantija, bei Moidelio markgrafienė Ralina.

Dešinioji Korumo akis iš keleto tamsių brangakmenių priminė vabzdžio akį. Ją visada dengė juodas raištis. Kairė princo akis - migdolų formos, geltonu vyzdžiu bei purpuriniu baltymu - iš karto rodė jį esant vadagą. Kaip ir ilga, siaura galva, prie smilkinių prigludusios ausys be lezgelį, plačialūpė burna, gelsvai rausvo

atspalvio oda ir purūs plaukai, kurių pavydėti galėjo kiekviena mabdenė. Vadagų princas būtų buvęs gražuolis, jei ne gilus randas aki-duobėj bei rūsčiai suspaustos lūpos. Be to, Korumas turėjo svetimą kairę ranką, kurią jis, atmesdamas raudonąją mantiją, dažnai laikė ant savo kalavijo rankenos. Atrodė, jog ši šešiapirštė ranka mūvi brangakmeniais žėrinčią pirštinę. Ji valdė piktašias jėgas, sunaikinusias Kalavijų Rikio, Chaoso Valdovo, grafo Ariocho, širdį.

Korumas pažino keršto troškimą. Kadaisė jis prisiekė atkeršyti už savo šeimos bei tautos žūtį Glandit-a-Krajui, vasalui karaliaus Lyr-a-Brodo, valdžiusio kontinentą, kuriame anksčiau gyveno vadagai. Be to, vadagų princą likimas pasmerkė amžinai kovai su Kalavijų Valdovais (kuriems ištikimai tarnavo karalius Lyr-a-Brodas bei jo pakalikai), ir Korumas žinojo, kad kada nors jam teks susiremti su Chaosu. Šis žinojimas teikė princui rimties ir jėgų, tačiau sunkiu akmeniu slėgė sielą. Taipogi jis dar galutinai nebuvo patyręs, kas per jėgos slypi jame - Rino akies bei Kulo rankos jėgos.

Švelnų gražuolės Ralinos veidą rėmino tankios juodos garbanos. Didžiulės tamsios akys, grakšti rausvų lūpų linija. Šulio dovanos ne-

ramino ir markgrafienę, tačiau ji stengėsi negalvoti apie jas, taip pat, kaip ir anksčiau ji prisivertė užmiršti savo velionį vyrą, nusken-dusį, sudužus laivui, pakeliui į Laivm-an-Ešą - jūros vandenų prarytąją šalį.

Džiugus Ralinos juokas skambėjo pilyje kur kas dažniau negu Korumo, ir ji buvo vienintelė princo paguoda. Su liūdesiu prisimindavo Korumas tuos laikus, kai dar buvo laimingas ir tyras jaunuolis." Liūdesys šis sužadindavo ir kitus prisiminimus: apie išniekintus lavonus prie liepsnojančios Erno pilies griuvėsių, apie Glandit-a-Krajų, grasantį vadagų krauju suteptu kardu. Šios prievartos scenos užgož-davo ankstesnio ramaus gyvenimo vaizdinius. Jos amžiams įsigraužė į princo sąsmonę, kar-tais iškildamos prieš akis, kartais nugrimzda-mos į tamsiausius atminties užkaborius. Ir kuomet atrodydavo, kad Korumo keršto geis-mas jau išblėso, jos vėl jį atgaivindavo. Prin-cas regėjo ugnį, lavonus, krūpčiojo iš siaubo, kuris, atrodė, tvyrojo ore; vėl ir vėl žvelgė į vadagų gero prigrūstus denledisų vežimus; slapstėsi nuo barzdotų mabdenų, dėvinčių va-dagiškus šarvus, - plačiai išžioję raudonas gerkles, jie triumfuodami gargė, rėkė, kriokė, kol liepsnos skandino senosios Erno pilies

bokštus.

Bet dažniausiai Korumas sapnavo nuožmią, įtūžio perkreiptą Glandito fizionomiją, ir tuomet vadagų princas pašokdavo vidury nakties, išpiltas šalto prakaito, dusdamas ir šaukdamas, o Ralina maldė jį, glostė sužalotą veidą, visu kūnu glausdamasi artyn.

Pirmosios vasaros dienos prabėgo ramiai. Įsimylėjęliai dažnai traukdavo pasijodinėti ūksmingose Bro-an-Vadago giriose, jau nebesisaugodami laukinio arklio genčių, kurios išsilakstė, vos pasirodžius velioniui markgrafui bei miruolių įgulai, vedusiai vaiduoklių laivą, Šulio pasiūstą į pagalbą Moidelio pilies gyventojams.

Miške virė gyvenimas. Dryksėjo, zyliojo smulkūs žvėriūkščiai, svaigino ryškiaspalvių žiedų aromatas. Gamta tarsi gydė Korumo sielos žaizdas rodydama, kad, be nelaimių, siaubo ir žudynių, pasaulyje egzistuoja ir ramybė, grožis bei harmonija ir kad išmintingoji Tvarka įkūnija ne nuobodžią monotoniją, o visų gyvenimo formų įvairovę.

Tačiau Korumas žinojo: kol gyvas Glanditas, šis griovimo gaivalas, vardu Siaubas, Tvarkai gresia nuolatinis pavojus, ir visas grožis bet kurią minutę gali būti sunaikintas.

Vieną giedrą saulėtą dieną, kuomet jie petys į petį šuoliavo miško takeliu, Korumas atsigręžė į Raliną ir sušuko:

- Glanditas turi mirti!

Markgrafienė buvo pripratusi prie tokių netikėtų princo pareiškimų, ir todėl nenustebo. Ji tylėdama linktelėjo ir, įtempusi vadžias, sustojo lubiniais bei sviražolėm sužydėjusioj pievoj. Nušokusi nuo žirgo, ji grakščiai kilstelėjo ilgą sijoną ir nubrido per aukštą žolę.

Korumas sėdėjo balne, žvelgdamas į savo mylimąją bei mėgaudamasis šiuo reginiu, apie ką ji, beje, puikiausiai žinojo.

Laukymę supo svyruoklės guobos, galingi ažuolai, išlakūs uosiai. Kamienais liuksėjo voverės, šakose suokė paukščiai.

- Ach, Korumai, jeigu mes galėtume čia pasilikti visada! - atsiduso Ralina. - Pasistatytume mažą namelį, užveistume sodą...

- Deja, tai tik svajos, - bandė šyptelėti jis. - Šulis buvo teisus. Pripažindamas sapną realybe, aš nulėmiau savo likimą. Net jeigu užmirščiau kerštą, atsisakyčiau tarnauti Tvarkai ir grumtis su Chaosu, grafas Krajus vis tiek surastų mane, ir mums tektų vėl ginti savo ramybę. O Glanditas gali nusiaubti šiuos šimta-

mečius miškus per vieną naktį, vos sužinojęs, kaip mes juos mylime.

Ralina priklaupė ir panardino veidą į gėles, gerdama jų aromata.

- Nejaugi nieko negalima padaryti? - paklausė ji. - Nejau neapykanta visada gimdo neapykantą, ir meilė nepajėgia jos įveikti?

- Lordas Arkinas sakė, kad pasaulyje anksčiau ar vėliau įvyks kai kurios permainos. Tačiau tas, kas tiki meile, kiekvieną akimirką turi būti pasiruošęs mirti už ją.

Ralina greitai kilstelėjo galvą ir baugščiai pažvelgė į jį. Korumas gūžtelėjo pečiais.

- Toks gyvenimas.

Ralina iš lėto atsistojo, prisiartino prie žirgo, įkišo koją balnakilpėn ir šoko į balną. Korumas susimąstęs žiūrėjo, kaip po truputį atsitiesia markgrafienės numinta žolė.

- Toks gyvenimas, - lyg aidas pakartojo ji.

Korumas atsiduso.

- Metas namo. Greitai potvynis.

Jie tylėdami pasuko kranto link.

Žydros jūros vilnys tingiai laižė baltas smiltis, priešais driekėsi pylimas, jungęs Bro-an-Vadagą su Moidelio pilimi - senąja Laivm-an-Ešo siena....